

NY FINANSIERINGSMODELL

Forslag til budsjettfordelingsmodell
ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo

Avgitt 9. april 2008

INNHold

Innledning.....	4
1. Endringer i finansieringen av universitet og høyskoler.....	5
1.1. Ny modell ved Universitet i Oslo.....	6
2. Dagens budsjettsmodell ved Det medisinske fakultet.....	7
2.1. Rammebetingelser.....	7
2.2. Kort beskrivelse av dagens modell.....	8
2.2.1. Undervisningskomponenten.....	8
2.2.2. Forskningskomponenten.....	8
2.2.3. Basiskomponenten.....	9
2.3. Utvalgets vurderinger av fordeler og ulemper.....	10
2.3.1. Fordeler.....	10
2.3.2. Ulemper.....	10
3. Hovedprinsipper i ny fordelingsmodell.....	11
4. Forskningsbasert utdanning.....	11
4.1. Basistildeling.....	11
4.1.1. Kartlegging av undervisningsomfanget.....	12
4.1.2. Forhold med betydning for undervisningsårsverket.....	13
4.1.3. Eksternt finansierte stillinger med undervisningsoppgaver.....	13
4.2. Resultattildeling.....	14
4.3. Særskilte kostnader.....	15
4.3.1. Disseksjon.....	15
4.3.2. Utplasseringsordninger.....	15
4.3.3. Ferdighetssenter.....	15
4.3.4. Laboratoriekurs.....	16
4.3.5. PC-stuer.....	16
4.4. Midlertidige satsinger.....	16
4.5. Oppsummering av utvalgets forslag innenfor Forskningsbasert utdanning.....	16
5. Forskning og forskerutdanning.....	16
5.1. Basistildelinger.....	17
5.1.1. Teknisk assistanse/driftsmidler.....	17
5.1.2. Rekrutteringsstillinger.....	18
5.1.3. Vitenskapelig utstyr.....	18
5.1.4. Forskerlinjen.....	18
5.1.5. Forskerutdanning.....	18
5.2. Resultattildelinger.....	19
5.2.1. Doktorgrader.....	19
5.2.2. Vitenskapelig publisering.....	19
5.2.3. Eksterne midler.....	19
5.3. Særskilte kostnader.....	19
5.3.1. Dyreavdelinger.....	19
5.3.2. Verksted.....	20
5.4. Midlertidige satsinger.....	20
5.5. Oppsummering av utvalgets forslag under Forskning og forskerutdanning.....	20
6. Særskilte oppgaver/Samfunnsoppdrag.....	21
6.1. Basistildelinger.....	21
6.1.1. Regionaletiske komiteer.....	21

6.1.2. Rettsmedisinsk institutt	21
6.1.3. Utenlandsmedisin	21
6.2. Resultattildelinger	21
6.3. Særskilte kostnader.....	21
6.3.1. Bibliotek	21
6.4. Midlertidige satsinger.....	22
6.4.1. Russlandsenteret	22
6.5. Oppsummering av utvalgets forslag under Særskilte oppgaver/samfunnsoppdrag	22
7. Infrastruktur.....	22
7.1. Basistildeling	22
7.1.1 Internhusleie	22
7.1.2. Felles administrasjon.....	22
7.1.3. Studieadministrasjonen	23
7.1.4. Lokal administrasjon	24
7.2. Resultattildeling.....	25
7.3. Særskilte kostnader.....	25
7.4. Midlertidige satsinger.....	25
7.5. Oppsummering av utvalgets forslag under Infrastruktur	25
8. Oppsummering av utvalgets vurderinger og tilrådninger.....	26
Vedlegg:	27
Opplegg for å anslå timer undervisning i <i>laboratoriefag</i> og <i>ikke laboratoriefag</i> i de enkelte grunnenheter.....	27

Innledning

Statsbudsjettet for 2002 innførte en ny finansieringsmodell for universiteter og høyskoler med effekt fra 2003. Den nye finansieringsmodellen innebar en overgang fra rammefinansiering til resultatbasert finansiering.

Kunnskapsdepartementet forventet at universitetene skulle utvikle interne resultatbaserte modeller for budsjettfordeling, og Universitetet i Oslo (UiO) forventet det samme av fakultetene. Både UiO og Det medisinske fakultet har siden 2003 hatt resultatbaserte budsjettfordelingsmodeller, men svakhetene ved modellene har blitt tydelig, og revisjoner/endringer er nødvendige.

Mot denne bakgrunn nedsatte dekanus et utvalg for å vurdere Det medisinske fakultets budsjettfordelingsmodell. Utvalget har bestått av:

Professor Grete Botten (leder)
Professor Gunnar Nicolaysen
Professor Frode Vartdal
Ass. fakultetsdirektør Mette Groseth Langballe
Økonomisjef Runi Sommerstad

Utvalget fikk følgende mandat:

Utvalget bes beskrive fordeler og ulemper ved nåværende modell, samt beskrive hva fakultetet kan oppnå ved en ny modell. Utvalget bes utarbeide et forslag til ny modell. Utvalget bes spesielt ta hensyn til Institutt for medisinske basalfags spesielle utfordringer i budsjettsammenheng.

Det tas sikte på å behandle forslag til endringer i budsjettfordelingsmodellen i fakultetsstyrets møte 30. oktober. Utvalgets arbeid må derfor være ferdig ultimo september.

Utvalget ble nedsatt 31. mai 2007.

Utvalget ble raskt klar over at arbeidet ikke kunne ferdigstilles innen utgangen av september 2007. Dette hang blant annet sammen med at utvalget ønsket å gjøre en kartlegging av undervisningsomfanget i de ulike studieprogrammene. I møte 2. juli 2007 ble dette avklart med oppdragsgiver som ga forlenget frist på arbeidet.

1. Endringer i finansieringen av universitet og høyskoler

I Stortingsmelding nr. 27 (2000-2007) "Gjør din plikt – Krev din rett", Kvalitetsreform av høyere utdanning, presenterte Regjeringen hovedlinjene for et nytt finansieringssystem for universitet og høyskoler. I Statsbudsjettet for 2002 (St.prop. nr. 1 2001-2002) ble det nye finansieringssystemet lagt frem i detalj. Det nye finansieringssystemet skulle blant annet:

- Premiere institusjoner preget av kvalitet og som får studentene til å lykkes i sine studier
- Stimulere til raskere omstilling av kapasitet og studietilbud etter endring i studieønsker og samfunnets behov for arbeidskraft
- Bidra til økt internasjonalisering
- Stimulere til forskning av høy kvalitet
- Stimulere til samarbeid med samfunns- og arbeidsliv
- Gi institusjonene anledning til å planlegge virksomheten og til planmessig gjennomføring av omstillingsprosesser ved endring i aktivitetsnivå

Et hovedmål med utformingen av det nye finansieringssystemet var at det skulle være tydelig hva som gir budsjettendringer, samtidig som at rapporteringskravet skulle være enkelt.

Bevilgningene til institusjonene ble basert på en modell med tre hovedkomponenter; *en basiskomponent, en undervisningskomponent og en forskningskomponent*. Det nye systemet innebar en markert dreining av fokus fra innsatsfaktorer og over mot resultat. Et annet viktig element i finansieringsmodellen var et delvis skille mellom undervisningsbevilgning og forskningsbevilgning.

Tabell 1. Prinsippene i finansieringssystemet fra 2002

KD - Finansieringsmodell post 50 – 52				
Utdanningskomponenten		Forskningskomponenten		Basis-komponenten
Studiepoeng	Utveksl. stud.	Insentiv	Strategi	
Produserte studiepoeng deles inn i 6 kategorier (A-F) avhengig av fagområde og nivå. Prisene varierer i de ulike kategoriene med A som høyest.	Inn- og utreisende studenter med opphold av en viss varighet i forbindelse med samarbeidsavtaler på institusjonsnivå gir økonomisk uttelling.	Antall doktorgrader, tildelte forskningsmidler fra Norges Forskningsråd og EU, samt publikasjoner påvirker fordelingen mellom universitetene av en forhåndsdefinert pott.	Her inngår rekrutteringsstillinger, vitenskapelig utstyr, samt andre strategiske tiltak.	Ble residualt etablert i 2002 og var ment å omfatte alle de aktiviteter som ikke inngår i de øvrige komponentene.

UiO: Fra universitetet til fakultetene - Finansieringsmodell post 50 – 52				
Utdanningskomponenten		Forskningskomponenten		Basis-komponenten
Studiepoeng	Utveksl.stud.	Insentiv	Strategi	
Produserte studiepoeng deles inn i 6 kategorier (A-F). Prisene til fakultetene utgjør 75 % av departementets priser.	Inn- og utreisende studenter med opphold av en viss varighet. Prisene til fakultetene utgjør 75 % av departementets priser.	Antall dr.grader gir uttelling med et fast beløp. Vitenskapelige publikasjoner førstestillinger påvirker fordelingen.	Her inngår rekrutteringsstillinger, vitenskapelig utstyr, samt andre strategiske tiltak.	Ble residualt etablert i 2002 og omfatter de aktiviteter som ikke inngår i de øvrige komponentene. Utgjør minimum 1/3 av den totale tildeling.

UiO: Fra fakultet til institutter og fakultetsdivisjoner - Finansieringsmodell post 50 – 52				
Utdanningskomponenten		Forskningskomponenten		Basis-komponenten
Studiepoeng	Utveksl.stud.	Insentiv	Strategi	
Videreføres til fakultetsdivisjoner og institutter.	Finansierer fakultetets internasjonale virksomhet med student og lærerutveksling.	Doktorgrader, vitenskapelig publisering.	Her inngår rekrutteringsstillinger, vitenskapelig utstyr, samt andre strategiske tiltak.	Inneholder konkrete aktiviteter, infrastruktur og andre øremerkinger.

1.1. Ny modell ved Universitet i Oslo

I februar 2006 vedtok universitetsstyret å starte arbeidet med en gjennomgang og videreutvikling av eksisterende modell for ressursfordeling ved UiO. Et utvalg avleverte sin innstilling i mars 2007. Universitetsstyret vedtok prinsippene i utvalgets forslag i møte 21.06.07.
<http://www.admin.uio.no/oepa/budsjett/finansieringsmodell/index.html>

Grunnstrukturen i modellen er slik at i bunnen ligger en firedeling av universitetets oppgaver i

- Forskningsbasert utdanning
- Forskning og forskerutdanning
- Samfunnskontakt
- Samlingsforvaltning

Alle fordelingskriterier og fordelingsnøkler knyttes til disse fire oppgavene. Bevilgningene kan være av tre typer

- Basisbevilgninger
- Resultatbevilgninger
- Satsinger.

Gjennom å bestemme basisbevilgningene bestemmer Universitetsstyret den grunnleggende, langsiktig dimensjoneringen av enhetene. Resultatbevilgningene følger av oppnådde resultater i tidligere år. Satsingene er midlertidige tiltak, og midlene vil ofte være øremerket for å påvirke retningen på aktivitetene.

Tabell 2. Prinsippene i UiOs nye fordelingsmodell vedtatt av universitetsstyret 21.06.07

Tildelingsgrunnlag og -måte	Basis (langsiktig dimensjonering)	Resultater (oppnådde resultater)	Satsinger (midlertidige, øremerking)
Forskningsbasert utdanning	Studieplasser som kobler forskning og utdanning. Pris pr. studie plass som inkluderer midler for å betale husleie. Særskilt tillegg for enkelte oppgaver.	Videreføring av nasjonale resultatbaserte bevilgninger med 2/3. Pris pr. resultat enhet.	Bevilgninger til særskilt identifiserte tiltak som i dag. Omstillingsmidler.
Forskning og forskerutdanning	Rekr.stillinger. Særskilte tildelinger til laboratorieforskning, forskningssentre, m.v. Økt tildeling pga. dekningsbidrag fra eksterne prosjekter.	Videreføring av nasjonale resultatbaserte bevilgninger med 2/3. Pris pr. resultat enhet.	Bevilgninger til særskilt identifiserte tiltak som i dag. Omstillingsmidler.

Samfunns- kontakt	Basis for museenes publikumsutstillinger. Foreløpig ingen andre.	Avventer nasjonal modell.	Bevilgninger til særskilt identifiserte tiltak som i dag. Omstillingsmidler.
Samlinger	Basis for forvaltning av samlingene knyttet til Aktivitetsmål.	Nasjonal modell usikker. Egen UiO-modell mulig, men anbefalt å vente.	Bevilgninger til særskilt identifiserte tiltak som i dag. Omstillingsmidler.

I tillegg kommer tildeling til sentrale tjenester:

Bibliotek, IT, Sentraladministrasjon	Rammebudsjettering på grunnlag av fjorårstall. Totalrammen knyttes sterkere til aktiviteten ved fakultetene.	Totalrammen påvirkes av de samlede resultatbevilgningene til UiO og av dekningsbidrag.	Bevilgninger til særskilt identifiserte tiltak som i dag. Omstillingsmidler.
--------------------------------------	--	--	--

2. Dagens budsjettsmodell ved Det medisinske fakultet

2.1. Rammebetingelser

Det medisinske fakultet har vært gjennom en rekke endringer i organisasjon og styrings- og ledelsesstruktur i senere år. Nedenfor gis en stikkordsmessig presentasjon av de viktigste endringene.

- 1989. Omfattende omorganisering fra 106 institutter til 6 instituttgrupper
- H-1996. Ny studieplan i medisin
- H-1996. Ny styringsstruktur med nedleggelse av fakultetsråd og faste utvalg og komiteer. Oppgavene tildelt et lite fakultetsstyre med instituttlederene som faste medlemmer. Dekaner og instituttledere valgt ved direkte valg.
- 2002. Innføring av kvalitetsreformen
- 2004. Ny organisasjon med 10 grunnenheter (vedtatt 2003) med tilsatte instituttledere som ikke lenger er medlemmer av fakultetsstyret
- 2008 (vedtatt 2007). Grunnenhetene kan selv velge om de vil ha valgt eller tilsatt leder.

Fakultetet består i dag (våren 2008) av følgende 10 grunnenheter:

- Institutt for medisinske basalfag
- Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin
- Institutt for sykepleievitenskap og helsefag
- Institutt for helseledelse og helseøkonomi
- Institutt for psykiatri
- Fakultetsdivisjon Rikshospitalet
- Fakultetsdivisjon Det norske radiumhospital
- Fakultetsdivisjon Akershus universitetssykehus
- Fakultetsdivisjon Ullevål universitetssykehus
- Fakultetsdivisjon Aker universitetssykehus

Fakultetets grunnenheter er svært forskjellige i størrelse og kompleksitet.

Fakultetet tilbyr følgende 10 studieprogrammer, hvorav to engelskspråklige:

- Profesjonsstudiet i medisin

- Masterprogram i helsefagvitenskap
- Masterprogram i sykepleievitenskap
- Bachelorprogram i helseledelse og helseøkonomi
- Masterprogram i Health Economics, Policy, and Management
- Erfaringsbasert masterprogram i helseadministrasjon
- Bachelor- og masterprogram i ernæring
- Masterprogram i International Community Health
- Masterprogram i psykososialt arbeid (vedtatt opprettet febr 2008, forutsatt eksternt finansiert)

Ni av fakultetets grunnenheter bidrar i ulik grad i medisinundervisningen. Dette skaper en spesiell utfordring i fordelingen av midler basert på studiepoeng.

2.2. Kort beskrivelse av dagens modell

Dagens resultatbaserte budsjettfordelingsmodell ble vedtatt av fakultetsstyret 8. nov 2005 og innført fra og med budsjettåret 2006. Modellen består av en undervisningskomponent, en forskningskomponent og en basiskomponent.

2.2.1. Undervisningskomponenten

Undervisningskomponenten består av studiepoeng, utvekslingsstudenter og faste kostnader i studieprogrammene. Studiepoeng og utvekslingsstudenter fordeles på bakgrunn av oppnådde resultater to år tidligere.

Studiepoeng

For bachelor- og masterstudiene fordeles midler fra studiepoeng til den enhet hvor de ble produsert. Fordeling av studiepoeng fra profesjonsstudiet i medisin byr på noe større utfordringer. Fra og med 2005 fordeles midler fra produserte studiepoeng etter antall utførte undervisningstimer hver enhet grunnenhet bidrar med inn i den totale undervisningsmengde i medisinstudiet.

Uttekslingsstudenter

Inntektene av studentutveksling forvaltes av studieseksjonen ved fakultetet og er øremerket studentutveksling/internasjonalt virksomhet.

Andre kostnader i studieprogrammene

Dette er kostnader som faller ulikt ut for grunnenhetene og som ikke ble forventet dekket gjennom resultatmodellen. Kostnadene er knyttet til disseksjonsundervisning, utplasseringsordningene i 1., 2., 8. og 10 semester, Ferdighetscenteret, opptaks- og eksamenskostnader og studieadministrasjon ved bachelor- og masterstudiene.

2.2.2. Forskningskomponenten

Forskningskomponenten består av en insentivdel og en strategidel.

Insentivdelen består av:

- Doktorgradskandidater
- Publikasjoner

Doktorgradskandidater

Fordeles med kr 200 000 (i 2007) pr avlagt doktorgrad til de grunnenheter hvor kandidater er registrert. Fordeles på bakgrunn av et glidende gjennomsnitt over tre år.

Publikasjoner

Data som er innlagt i Frida benyttes. Datatilfanget omfatter vitenskapelige monografier og artikler i tidsskrifter (gruppe 1 og 2) og antologier. Hver tidsskriftartikkel har omfangsfaktor 1 eller 5, hver antologiartikkel har omfangsfaktor 0,7, hver monografi har omfangsfaktor 5. Forfattere i alle stillingskoder, inklusive emeriti, men unntatt stipendiater (SKO 1017 og 1378) teller med. Hver tellende forfatter til samme arbeid skal ha lik andel av de poeng publikasjonen utløser. Professor II teller 0,5. Data fra et glidende gjennomsnitt over 3 år blir benyttet.

Strategidelen består av:

- Vitenskapelig utstyr
- Rekrutteringsstillinger
- Annen strategi (politisk bestemt, internt eller eksternt)
 - ✓ Sentre for fremragende forskning (SFF)
 - ✓ Forskerlinjen
 - ✓ Startpakker
 - ✓ Tematiske områder
 - ✓ Frie forskningsmidler
 - ✓ Småforsk
 - ✓ Andre tiltak

Vitenskapelig utstyr

Midler til vitenskapelig utstyr fordeles i to klasser: klasse III (kostnad mellom 50 000 og 200 000) og klasse II (kostnad mellom 200 000 og 1 000 000, egenandeler til avansert vitenskapelig utstyr bevilges også i denne klasse). Midler i klasse III fordeles grunnenheter, mens midler i klasse II fordeles av fakultetets utstyrsutvalg etter søknad.

Rekrutteringsstillinger

Rekrutteringsstillinger omfatter universitetsstipendiat- og postdoktorstillinger. Det foretas en samlet utlysning av disse stillingene på fakultetetsnivå. Et særskilt utvalg vurderer søknadene og lager endelig prioritering. Ved tilsetting, vanligvis for 4 år (forutsetter 25 % av tiden til undervisning), blir stillingen budsjettmessig overført til den grunnenhet hvor arbeidet skal utføres.

Annen strategi

Annen strategi er politisk bestemt og består av midler til SFF og SFF-finalister, forskerlinjen, tematiske områder og egenandeler til startpakker. Satsingen "frie forskningsmidler" ble innført på fakultetet i 2005, som et ledd i å avhjelpe den vanskelige driftsmiddelsitasjon for en del av fakultetets forskere. Den fordeles etter enhetenes førstestillinger og bistillinger (professorater). I 2006 kom UiO og NFR med satsingen "småforsk" som viderefordes grunnenhetene etter samme prinsipp.

2.2.3. Basiskomponenten

Basiskomponenten består av øremerkede midler, internhusleie og generell basisdel. Det er lagt vekt på at basiskomponenten er så transparent som mulig.

Øremerkede midler/oppbygging

Øremerkede midler går til aktiviteter som grunnenhetene har meldt inn fordi de vanskelig kan dekkes gjennom de øvrige komponentene i modellen. Eksempler på dette er Russlandsenteret, Institutt for farmakoterapi, verksted og dyreavdelinger, kostnader i forbindelse med frikjøp av dekanene, samt til studium eller grunnenhet under oppbygging. Fakultetet har hatt som mål å ha få og kun midlertidige øremerkinger.

Internhusleie

Internhusleien fordeles de enheter som blir trukket for husleie. Det tildelte beløp tilsvarer det som blir trukket.

Generell del

Den generelle delen bygger på antall professor, førsteamanuensis og professor II. Stillingstallene er hentet fra Database for høyere utdanning (DBH). Nå (2008) gis det kr 400 000 pr årsverk for professor og førsteamanuensis og kr 100 000 for professor II. Den generelle delen ble etablert som et gjennomsnitt av årsverk registrert i 2002, 2003 og 2004 og skal danne en ”inngangssum” for hver enhet. På bakgrunn av dette inngangstallet beregnes det en ratio mellom de forskjellige enhetene. Denne ratio holdes konstant over tid. På denne måten skulle ikke de enkelte enheter bli bundet til å opprettholde et visst antall stillinger, men sikres strategisk handlefrihet ved at de uten konsekvens for basiskomponentens størrelse kunne omdisponere ressurser fra denne type stillinger til andre typer stillinger og drift. Dette skulle stimulere til større fleksibilitet og omstilling.

2.3. Utvalgets vurderinger av fordeler og ulemper

2.3.1. Fordeler

- Modellen er transparent. Alle elementer kan begrunnes i resultater eller faglig og politisk bestemte tildelinger.
- Modellen gir en tydelig sammenheng mellom strategisk plan og tildeling av midler.
- Modellen gir forutsigbarhet i budsjettildelingene og kan beregnes i god tid før budsjettåret.
- Modellen er dynamisk og gir muligheter for insitamenter utover i organisasjonen.

2.3.2. Ulemper

- Modellen har ingen entydig sammenheng mellom oppgaver og ressurstildeling.
- Modellen er konservativ med hensyn til omfordeling av ressurser, da en relativt stor del av basistildelingen er gitt på bakgrunn av stillinger på et gitt tidspunkt. Den kan derfor videreføre historiske tildelinger.
- Nye varige aktiviteter lar seg ikke uten videre plassere inn i basistildelingen.
- Modellen behandler alle enheter likt uten hensyn til det faktiske ressursbehovet i forskning og undervisning, for eksempel behov for teknisk assistanse og infrastruktur.
- Tilgangen til eksternt finansierte stillinger er svært forskjellig i grunnenhetene uten at modellen tar hensyn til dette.
- Modellen fordeler studiepoengene til bachelor- og masterstudiene og profesjonsstudiet i medisin etter ulike prinsipper, som igjen gir ulikt forutsigbarhet med hensyn på studiepoenginntektene.

Ved innføring av den resultatbaserte finansieringsmodellen i 2003 var det en utfordring å fordele midler ut fra studiepoengproduksjonen i medisinstudiet. Medisinstudiets fagintegreerte oppbygging gjorde det vanskelig å fordele studiepoengene mellom de grunnenheter som bidrar til denne undervisningen. Da utvalget for ny budsjettfordelingsmodell la frem sin innstilling i 2005, foreslo utvalget at undervisningskomponenten burde fordeles etter undervisningsforpliktelser slik de fremkom i semesterbøkene. Dette har senere vært brukt som prinsipp i fordeling av pengene i studiekomponenten mellom de enhetene som deltar i medisinerutdanningen. Imidlertid var kapasitetsutnyttelsen av undervisningsressursene ulik (fra 45 % til over 100 %). Når modellen ikke tok hensyn til kapasitetsforskjellene, samtidig som basistildelingene (ut fra stillinger i 2002-2004) er konstant, er historiske skjevheter videreført.

3. Hovedprinsipper i ny fordelingsmodell

Utfordringen for budsjettutvalget har vært å finne en budsjettmodell som viderefører de positive elementer i dagens modell som transparens, forutsigbarhet og dynamikk, i en modell som også tar høyde for behov for sammenheng mellom pålagte oppgaver og ressurstildeling, og videre behov for teknisk assistanse og infrastruktur.

En annen utfordring har vært å ta hensyn til UiOs nye fordelingsmodell med en videreføring av de insentivelementer som ligger i den modellen.

Utvalget foreslår at det innføres en budsjettfordelingsmodell med komponenter svarende til UiOs modell:

- Forskningsbasert utdanning
- Forskning og forskerutdanning
- Samfunnsoppdrag/særskilte oppgaver
- Infrastruktur

Hver av komponentene inneholder en basistildeling, en resultattdeling, en tildeling for særskilte kostnader og midlertidige satsinger.

4. Forskningsbasert utdanning

Prinsippet om forskningsbasert utdanning er grunnfestet ved universitetene. Finansieringen av undervisning må derfor ikke bare dekke de direkte utgiftene til undervisningen, men også dekke den tiden som det vitenskapelige personalet bruker til forskning. Tidsmessig er undervisning og forskning likestilt.

4.1. Basistildeling

I Kunnskapsdepartementet og i UiOs forslag til ny budsjettfordelingsmodell er *studieplasser* et sentralt begrep. Studieplasser defineres som avlagte 60-studiepoengenheter. En student forventes å avlegge 60-studiepoengenheter i løpet av ett år. Et gitt antall studieplasser med basisfinansiering ved UiO skal fordeles mellom fakultetene. Finansieringen av studieplassene er basert på at studiene er plassert i seks forskjellige finansieringskategorier etter antatte kostnader.

En direkte bruk av studieplassebegrepet i budsjettfordelingen til grunnenhetene for profesjonsstudiet i medisin, er problematisk på grunn av medisinstudiets fagintegreerte oppbygging, der ni institutt- og fakultetsdivisjoner bidrar i undervisningen.

For bachelor- og masterstudiene er det en entydig sammenheng mellom tildelte studieplasser og grunnenhet.

Utvalget foreslår å fordele midler etter pålagt *forskningsbasert utdanning*. Dette kan gjøres ved å bestemme undervisningsomfanget ved hver grunnenhet. I praksis må dette skje gjennom kartlegging av gitt undervisning som antall undervisningstimer. Dette kan så omregnes til årsverk ved bruk av normer for omregning av undervisningstimer/type undervisning til arbeidstimer. Årsverkene som da framkommer vil være et grunntall (det en grunnenhet trenger for å dekke pålagt undervisning). Utvalget antar at dette vil avvike fra antall årsverk ved grunnenhetene i dag. Et

årsverk omregnes til kroner ved å knytte det sammen med en gjennomsnittlig årslønn. Utvalget foreslår å bruke median lønn for vitenskapelig ansatte.

UiO har normer for fordeling av arbeidstid. For fast vitenskapelige tilsatte (professor og førsteamanuensis) er normene 45 % undervisning, 45 % forskning og 10 % administrasjon. Ved å gi midler til hele årsverket og ikke bare undervisningsdelen av stillingen, finansieres også lønnsdelen av de pålagte oppgavene innen forskning og administrasjon.

En fordel ved å knytte tildelinger av midler direkte til undervisningsoppgaver er at endringer i studieplaner må bli behandlet som en budsjettsak. Dette vil bidra til at når det innføres nye programplaner eller gjennomføres endringer, synliggjøres automatisk de budsjettmessige konsekvenser.

4.1.1. Kartlegging av undervisningsomfanget

Den forrige kartleggingen av undervisningsomfanget ved fakultetet ble foretatt i 2005. Da ble bare selve undervisningen kartlagt. Utvalget har gjennomført en ny kartlegging hvor blant annet også eksamensomfanget ble inkludert. Kartleggingen tok sikte på også å få med seg eventuelle nye undervisnings- og evalueringsformer for bachelor- og masterstudiene. Disse studiene var ikke var med i kartleggingen i 2005. Kartleggingen ble gjennomført ved at semesterkoordinatorene i medisinstudiet og studiekonsulentene for bachelor- og masterstudiene 23. august 2007 ble bedt om å kartlegge undervisnings- og eksamensomfanget for høsten 2007. Der hvor undervisnings- og eksamensomfanget ikke var identisk i vår- og høstsemesteret, måtte også vårsemesteret registreres. For beregninger av samlet tid brukt til undervisningsoppgaver ble det tatt utgangspunkt i vedtatte normer for undervisningsformer og eksamen.

Kartleggingen viste at det er behov for en gjennomgang av fakultetets ressursbruk i studieprogrammene. Dette gjelder spesielt i bachelor- og masterprogrammene, som ikke har felles normer for undervisningsmengde, veiledning og eksamen, og med undervisnings- og evalueringsformer hvor det i dag ikke er normer for tidsbruk.

Kartleggingen viser for eksempel at Institutt for helseledelse og helseøkonomi, med et samlet opptak på 100 i studenter i året, kan tilby ett bachelorprogram og to masterprogram med ca 11 000 timer undervisning, veiledning og eksamen mens Institutt for medisinske basalfag, med et opptak på 40 studenter i året, bruker ca 15 000 timer til ett bachelorprogram og ett masterprogram. Et annet eksempel er masterprogrammet i Internasjonal helse, med et opptak på 20 studenter årlig som bruker 4 300 timer, mens masterprogrammet i Helsevitenskap, med opptak på 30 studenter, bruker 7 600 timer. Disse ulikhetene kan både skyldes at enhetene har brukt ulike normer for omregning til faktiske timer og/eller at de har ulik undervisningsintensitet.

I medisinstudiet registrerte utvalget blant annet at gruppestørrelsen i samme fagområde varierte mellom forskjellige grunnenheter.

Utvalget mener at fakultetet må ha en gjennomgang av normene for undervisning, studentveiledning og eksamen, herunder gruppestørrelser, før undervisningsomfanget kan benyttes som grunnlag for fordeling av ressurser.

Utvalget foreslår at det settes et tak på hvor mye undervisning og studentveiledning som kan gi uttelling i den foreslåtte budsjettfordelingsmodellen i hvert enkelt studieprogram.

Utvalgets foreslår at det nyopprettede masterprogrammet i psykososialt arbeid holdes utenfor i budsjettfordelingen. Begrunnelsen er at studieprogrammet skal være eksternt finansiert eller basert på egenbetaling fra studentene.

Da studieprogrammet International Community Health ble opprettet i 1998, var det forutsatt at studiet skulle finansieres innenfor Institutt for allmenn- og samfunnsmedisins egne rammer i tillegg til en ekstern finansiering. Verken fakultet eller institutt ble tilført ekstra interne ressurser i forbindelse med etableringen. Imidlertid har studiet produsert studiepoeng som er blitt registrert som internt finansierte resultater. Ved innføring av kvalitetsreformens finansieringsmodell i 2002 ble derfor masterprogrammet International Community Health en del av det nye grunnlaget i tildelingen til fakultetet. Utvalget foreslår at dette studiet videreføres som en del av fakultetets ordinære studieportefølje.

4.1.2. Forhold med betydning for undervisningsårsverket

Professorer og førsteamanuenser har som nevnt, en arbeidsfordeling med 45 % av arbeidstiden til undervisning, 45 % av arbeidstiden til forskning og 10 % til administrasjon. I forhold til gjeldende arbeidstid utgjør dette 763 timer undervisning, 763 timer forskning og 170 timer administrasjon pr år.

I fakultetets nåværende normer for undervisning og veiledning er veiledning for stipendiater normert til 40 timer per år. For tiden (2008) er reglene slik at en vitenskapelig ansatt i 100 % stilling kan få uttelling for maksimalt fire kandidater i året. Av de 40 timene skal 20 godskrives undervisningstiden og 20 timer godskrives forskningstiden. For ansatte i professor II-stillinger vil det maksimale antall kandidater være 2, og med de samme godskrivningsregler som for de med hovedstilling.

Utvalget foreslår at det normerte ”undervisningsårsverket” kan fratrekkes det maksimale timeantall til stipendiatveiledning. Dette innebærer at tid til undervisning og eksamen kan bli 763 timer – 80 timer = 683 timer i gjennomsnitt.

Et annet forhold som påvirker antall timer i et ”undervisningsårsverk” er forskningstermin. Alle fast tilsatte i vitenskapelig stilling har rett til å søke om forskningstermin. Forskningsterminen skal brukes til konsentrasjon omkring forskningsprosjekter, utvikling av internasjonale forskningskontakter og faglig fornyelse mer allment. Normalt vil en fast vitenskapelig tilsatt tjene opp ansiennitet til to måneders forskningstermin pr. tjenestear. Opptjent tid kan benyttes til en forskningstermin på seks måneder etter tre års tjeneste eller 12 måneder etter seks års tjeneste.

Forskningstermin er ikke en rettighet, men noe fakultetet bør oppmuntre og legge til rette for. Utvalget vil derfor anbefale at det på årsverksgrunntallet som fremkommer gjennom kartlegging av undervisningen, gis et påslag på 5 %, svarende til at alle med full stilling skal kunne fristilles fra undervisning hvert 7. år.

4.1.3. Eksternt finansierte stillinger med undervisningsoppgaver

Fakultetet har et stort antall eksternt finansierte stillinger med betydelig bidrag til fakultetets undervisning og forskning. Tilgang på eksternt finansierte stillinger med undervisningsforpliktelser varierer mellom grunnenhetene ved fakultetet. Fakultetsdivisjonene (med unntak av Akershus universitetssykehus) har et betydelig antall professorater/ førsteamanuenser som helseforetakene finansierer. Instituttene får ikke det samme tilbudet fra helseforetakene.

Tabell 3. Antall eksternt finansierte professor II/førsteamanuensis i de 10 grunnenhetene.

PROFESSOR II - antall stillinger				
Enhet	2004	2005	2006	2007
	Eksterne	Eksterne	Eksterne	Eksterne
AUS	6	7	8	7
Ahus	0	0	0	0
DNR	10	10	10	10
RH	27	26	27	21
UUS	20	24	26	26
IASAM	3	4	4	4
IHH	1	0	1	2
IMB	1	2	2	1
IPSYK	3	4	4	7
ISH	1	1	1	2

Eksternt finansierte professor II og førsteamanuensis deltar i undervisningen på lik linje med internt finansierte stillinger. Utvalget mener derfor at eksternt finansierte professorater og førsteamanuenser må trekkes fra ved tildeling av interne undervisningsressurser for å unngå dobbeltfinansiering. Dette krever en årlig ajourføring av antall eksterne stillinger. Utvalget foreslår at DBH brukes som underlag.

Utvalget har vurdert hvor stor andel av de eksternt finansierte stillingene med undervisningsforpliktelser som bør trekkes. Hvis modellen legger opp til at disse stillingene trekkes fra i sin helhet, vil insentivene for å skaffe slike stillinger reduseres. Dette er ikke ønskelig for insentiver til å skaffe slike stillinger bør videreføres. Utvalget vil derfor anbefale at ikke hele stillingen trekkes ut, når antall årsverk til den forskningsbaserte undervisningen skal beregnes. Hvor stor del som skal trekkes ut, er et skjønnsmessig spørsmål. Utvalget vil foreslå halve stillingen.. Dette vil redusere dobbeltfinansieringen og opprettholde insentivene med å opprette eksternt finansierte professorater, samtidig som det ikke vil føre til alt for store kostnader for fakultetet. Forutsetningen for å trekke ut undervisningstiden er at undervisningstid er i overensstemmelse med stillingsbrøken og stillingsbeskrivelsen.

Avtalene mellom helseforetakene og fakultetet varierer noe fra sted til sted med hensyn til hvor mye tid en professor II/førsteamanuensis skal arbeide for fakultetet. Utvalget har vurdert om forskjellene mellom sykehusene i hvor mye tid en professor II arbeider ved fakultetet bør ha konsekvenser for tildeling fra fakultetet. Utvalget anbefaler at alle stillinger behandles likt, uavhengig av avtalen mellom sykehus og fakultet.

4.2. Resultattildeling

Utvalget foreslår at det åpnes for resultatbasert tildeling i komponenten *Forskningsbasert utdanning*, men at denne benyttes kun til studentutveksling og andre særskilte forhold, hvor det er ønskelig å stimulere i spesielle retninger.

Det er også mulig å knytte resultattildeling til gjennomstrømming ved at det gis insitamenter knyttet til gjennomføringsgrad i studiene. En måte å gjøre dette på er å stipulere en forventet gjennomstrømningsgrad på basis av erfaring, og så belønne enheter som får til en forbedret gjennomstrømming og trekke midler fra enheter som har lavere enn forventet (normert) gjennomstrømningsgrad. Et problem med dette er at det er vanskelig å gjennomføre en slik ordning for medisinerstudiet, siden mange enheter bidrar og er ansvarlig for gjennomstrømmingen.

4.3. Særskilte kostnader

Forslaget om å knytte timeplanfestet undervisning til fordeling av ressurser vil sikre finansiering av de pålagte undervisningsoppgavene. Imidlertid vil denne type finansiering ikke ta høyde for variasjoner i nødvendig infrastruktur i undervisningen, samt pålagte oppgaver som ikke er timeplanfestet. Utvalget foreslår derfor å innføre en komponent for særskilte kostnader. Utvalget har identifisert følgende elementer:

4.3.1 Disseksjon

Disseksjon foregår i 3., 4. og 7. semester. Disseksjonsundervisningen er spesielt ressurskrevende og dette kompenseres ikke i basistildelingen i *forskningsbasert utdanning*. Når fakultetet har avgjort hvilket omfang disseksjonsundervisningen skal ha i studieplanen, anbefaler utvalget at den nødvendige bemanning av teknisk personale og direkte driftskostnader dekkes som særskilt kostnad, slik det gjøres i nåværende modell.

4.3.2. Utplasseringsordninger

Utplassering i 1., 2. og 10. semester

Utplassering av studenter i allmennmedisin og spesialisthelsetjenesten foregår i 1., 2. og 10. semester. I 1. og 2. semester foregår utplasseringen i allmennmedisin i Oslo-området. I utplasseringen i 10. semester sender fakultetet studenter til 10 sykehus i helseregion Sør-Øst. Utplassering av studentene i praksisperioder i sykehus (6 uker) og primærhelsetjenesten (6 uker) i samme nærområde koblet sammen i tid, er et viktig element i studiet. Utplasseringen gir, i tillegg til klinisk erfaring og praksistrening, studentene praktisk erfaring med hvordan helsetjenesteorganisering, helhetsperspektiv og logistikk mellom første- og annenlinje i helsevesenet ivaretas i dagens Norge. Når studentene er tilbake på fakultetet, blir erfaringen utnyttet i gruppearbeider og seminarer om organiseringen av helsevesenet regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Utplasseringen er ikke timeplanfestet og er derfor ikke inkludert i årsverkene i basistildelingen.

Utplassering i 8. semester

Utplassering i psykiatri i 8. semester foregår i distriktpsikiatriske poliklinikker og sykehusavdelinger i Helse Sør-Øst. Varighet på utplasseringen er 3 uker. I denne utplasseringen er det ikke fakultetsansatte psykiatere som forestår veiledningen, men fakultetet honorerer. Avdelingene stiller bolig til studentene vederlagsfritt. Fakultetet dekker reisekostnadene for både dagpendlere og ukependlere. Dette er heller ikke timeplanfestet undervisning som dekkes gjennom basistildelingen.

Klinisk ernæringsfysiologi

I masterprogrammet i ernæring foregår praksis på ulike sykehusavdelinger, hvor studenter får opplæring av kliniske ernæringsfysiologer som ikke er fakultetsansatte. Dette er heller ikke timeplanfestet undervisning som dekkes gjennom basistildelingen. Kostnadene må dekkes under "særskilte kostnader".

4.3.3. Ferdighetssenter

I Ferdighetssenteret skal medisinstudentene trene på praktiske ferdigheter. Treningen skal være et supplement til undervisning på pasienter i den vanlige kliniske undervisningen. Ferdighetssenteret disponerer egne lokaler på Rikshospitalet og eget til dels kostbart utstyr. Ved Ferdighetssenteret er det både vitenskapelig og teknisk personale ansatt. Dette er ikke timeplanfestet undervisning og dekkes derfor ikke gjennom basistildelingen. Utvalget foreslår at Ferdighetssenteret skal finansieres under særskilte kostnader.

4.3.4. Laboratoriekurs

Laboratoriekurs i studentundervisningen foregår ved flere grunnenheter. Teknikerstøtte og driftsutgifter til laboratoriekursene blir ikke dekket i den foreslåtte basistildelingen. Når det er bestemt hvilket omfang laboratoriekursene skal ha i studieplanen, vil omfanget av nødvendig bemanning av teknisk personale og direkte driftskostnader ved denne virksomheten fremkomme. Utvalget vil foreslå at dette dekkes under ”særskilte kostnader”.

4.3.5. PC-stuer

I dag finansieres investeringer i PC-stuene over en sentral IT-bevilgning ved fakultetet, mens drift finansieres over grunnenhetenes budsjett. Utvalget mener at en sentral bevilgning til investeringer bør opprettholdes da det gir en total oversikt over investeringsbehovet.

Drift av PC-stuer avhenger av antall studenter og antall maskiner. Forutsatt effektiv bruk av PCene blir det tilnærmet det samme om tildeling til grunnenhetene følger antall studenter eller antall maskiner. Men siden det kan være vanskelig å knytte studentene til enkelte PC-stuer, vil utvalget anbefale at grunnenhetene får en bevilgning til drift av sine PC-stuer ut fra antall PCer. Det betyr at endringer i antall PCer blir en tydeligere budsjettsak (på lik linje med endringer i studieplaner).

4.4. Midlertidige satsinger

Utvalget foreslår at det åpnes for øremerkede, midlertidige satsinger også i utdanningskomponenten, slik at det bevilges øremerkede midler til tiltak som vil forbedre undervisningskvaliteten. Pr i dag er det ingen slike satsinger, men det kan for eksempel omfatte aktiviteter som Stjernø-utvalgets forslag om ”Sentre for fremragende undervisning”.

4.5. Oppsummering av utvalgets forslag innenfor Forskningsbasert utdanning

Utvalgets forslag til elementer i komponenten *Forskningsbasert utdanning* framgår av tabell 4.

Tabell 4. Oppsummering av de ulike elementene i komponenten *forskningsbasert utdanning*.

Tildelingsgrunnlag	Basis	Resultat	Særskilte kostnader	Midlertidige satsinger
Forskningsbasert-utdanning	Årsverk basert på pålagte undervisningsoppgaver	Eventuelle stimuleringsmidler	Disseksjon Ferdighetssenter Lab.kurs PC-stuer Utplassering av studenter	Eventuelle midlertidige satsinger

5. Forskning og forskerutdanning

En vesentlig del av forskningsfinansieringen er gjennom utvalgets forslag lagt inn i komponenten *forskningsbasert utdanning*. Øvrig finansiering av forskningen vil komme inn i forskningskomponenten *Forskning og forskerutdanning*. Også komponenten *Forskning og forskerutdanning* inndeles i en basisfinansiering, en resultatfinansiering, en finansiering av særskilte kostnader og en finansiering av satsingsområder.

5.1. Basistildelinger

5.1.1. Teknisk assistanse/driftsmidler

I den nåværende modellen skulle forskningsassistanse og noe drift av forskningen dekkes finansieres gjennom resultatbaserte tildelinger. Dette har ført til store vansker for grunnenheter med mye laboratorieforskning. Mangel på driftmidler i fagmiljøene ble begrunnelsen for å innføre øremerkede avsetninger ”frie forskningsmidler”. Denne ordningen er arbeidskrevende. Det er ingen tilsvarende ordning for finansiering av teknisk assistanse. Utvalget har derfor diskutert ulike måter å inkludere en basistildeling til drift av forskningen. Utvalget har lagt vekt på at prinsippene for tildeling må være robuste og enkle å iverksette.

Utvalget vil foreslå at drift av forskningen finansieres gjennom et påslag knyttet til årsverk som har fremkommet i basistildelingen under *Forskningsbasert utdanning*.

Hvor stor påslaget pr årsverk skal være, mener utvalget vil være gjenstand for skjønn. I utgangspunktet foreslår utvalget at det vil være rimelig å behandle *laboratoriefag* og *ikke laboratoriefag* ulikt. Utvalget foreslår et 50 % påslag i kroner for vitenskapelige stillinger innen *laboratoriefag* og 20 % for vitenskapelige stillinger innen *ikke laboratoriefag*. For å finne frem til antall og fordeling av de to stillingstyper innenfor hver grunnenhet foreslår utvalget at man tar utgangspunkt i de 30 undervisningsfagene i medisin og undervisningsfagene i bachelor- og masterprogrammene og plasserer dem som i *laboratoriefag* og *ikke laboratoriefag*. Utvalget har forsøkt å gi et anslag for de ulike grunnenheters andel innen *laboratoriefag/ikke laboratoriefag* i undervisningen. Anslaget fremkommer i tabell 5. Grunnlaget for anslaget fremkommer i vedlegg 1.

Tabell 5. Anslag for fordeling av antall timer undervisning gitt i henholdsvis *laboratoriefag* og *ikke laboratoriefag*

Grunnenhet	Undervisning Lab	Undervisning ikke Lab
Institutt for medisinske basalfag	29 956	13 281
Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin	0	13 673
Institutt for sykepleievitenskap og helsefag	0	12 898
Institutt for helseledelse og helseøkonomi	0	11 106
Fakultetsdivisjon Rikshospitalet	8 673	28 825
Fakultetsdivisjon Radiumhospitalet	909	1 823
Fakultetsdivisjon Akershus universitetssykehus	604	12 204
Institutt for psykiatri	0	5 772
Fakultetsdivisjon Ullevål universitetssykehus	3 724	28 583
Fakultetsdivisjon Aker universitetssykehus	483	3 126
Totalt	44 349	133 083

Det samlede beløp for påslag til teknisk assistanse og drift stilles til grunnenhetens disposisjon. Det blir grunnenhetenes ansvar å fordele disse driftsressursene til beste for forskningsaktiviteten.

Fakultetet stiller relativt store krav til driftsmidler og infrastruktur ved eksternt finansierte stillinger. Utvalget mener derfor at når midler til drift og teknisk assistanse skal beregnes pr grunnenhet, bør hele stillingen for eksternt finansierte stillingene trekkes ut. Vi vil da få en årsverksnorm for teknisk assistanse og driftsmidler som blir noe lavere enn årsverksnormen for *forskningsbasert utdanning*.

5.1.2. Rekrutteringsstillinger

Rekrutteringsstillingene utgjøres av universitetsstipendiat- og postdoktorstillinger. Dette er øremerkede stillinger hvor fakultetet i dag foretar en samlet utlysning. Søknadene blir vurdert og prioritert av et eget utvalg.

Fordelingen av stillingene har vært foretatt etter kvalitetskriterier, men den har også hatt et visst strategisk preg, for eksempel har kandidater med medisinsk bakgrunn, kandidater i tematiske forskningsområder og sentre for fremragende forskning blitt prioritert. Dette har ført til at flere grunnenheter svært sjelden eller aldri har blitt tildelt rekrutteringsstillinger fra universitetet. Tildelingen fra myndighetene har dette år (2008) som strategisk føring at realfagene skal bli prioritert. Slike prioriteringer kan gi ytterligere vansker for enkelte fagområder. Utvalget anbefaler på denne bakgrunn at fakultetet i sin fordeling sørger for at alle grunnenheter tildeles slike stillinger, slik at alle grunnenheter til enhver tid har minst en rekrutteringsstilling. Ut over slik fordeling legges behov for rekruttering og kvalitetsvurdering til grunn.

5.1.3. Vitenskapelig utstyr

Utvalget mener nåværende ordning med tildeling av midler til vitenskapelig utstyr klasse II og III videreføres. Grunnlaget for fordeling av midler i klasse III foreslås endret fra å benytte faktisk antall årsverk til årsverksgrunntallet som fremkommer under ”teknisk assistanse”. Utvalget mener at det fortsatt bør være slik at kun ”utstyrstunge” grunnenhetene skal bli tildelt utstyrsmidler i denne klassen.

5.1.4. Forskerlinjen

Forskerlinjen går over to år, ett år på fulltid, mens det andre året tas parallelt med studiet frem til 12. semester. Med et årlig opptak på 20 studenter vil det ved full drift være 80-90 studenter (40 normerte fulltidsstudenter) inne på forskerlinja.

Forskerlinjen har vært finansiert dels gjennom en øremerket strategisk tildeling og dels gjennom studiepoenginntekter. I tillegg til lønn og drift til ansatte på Forskerlinjen er det kostnader knyttet til:

- direkte til drift av prosjektene og studentene
- ledelse, administrasjon og seminarer
- til forskerkurs
- til veiledning

Utvalget foreslår at den todelte finansieringen av Forskerlinjen opphører og erstattes av en finansiering av pålagte oppgaver, som for annen virksomhet. Det bør derfor gjøres vedtak om hvilket omfang forskerlinjen skal ha både med hensyn til bemanning og driftskostnader. Den enhet Forskerlinjen legges under får så ansvar for å følge opp med den interne fordelingen.

5.1.5. Forskerutdanning

Fakultetsstyret har vedtatt en ny organisasjonsmodell for fakultetets forskerutdanning og skal arbeide videre med å se på hvordan forskerkurs skal finansieres. Utvalget vil anbefale at forskerkursene blir behandlet som øvrig pålagt undervisning. Det vil da bli en klar sammenheng mellom omfang av forskerkurs og budsjett. Fakultetsstyret må da i forbindelse med sin budsjettbehandling ta stilling til kostnadene ved kursprogrammet for forskerutdanningen og inkluderer det i tildeling til enhetene.

5.2. Resultattildelinger

Utvalget anbefaler en videreføring av departementets og UiOs insentiver i forskningskomponenten knyttet til doktorgrader, vitenskapelig publisering og ekstern finansiering (EU og NFR-midler). I UiOs fordelingsmodell foreslås det at UiO alltid skal følge departementets gjeldende priser, men skaleres ned til 67 %.

Utvalget mener det er viktig at insentivsystemet er gjennomgående i universitetsnivåene, og foreslår at også det medisinske fakultet innfører tilsvarende resultattildeling til sine grunneheter. .

I utvalgets forslag kan ikke ordningen med faste summer (eventuelt nedskalert) videreføres siden de pålagte undervisningsoppgaver og infrastruktur foreslås dekket først. Dette vil bestemme hvor mye som kan benyttes til resultattildeling. Utvalget mener modellen vil ha vesentlige svakheter, hvis resultatbaserte tildelinger til forskningsaktivitet ikke kan benyttes, fordi utgiftene til de pålagte undervisningsoppgaver blir for store. Utvalget foreslår at fakultetsstyret påser at den resultatbaserte komponent er tilstrekkelig stor, eventuelt ved å vurdere omfanget av undervisning som skal tilbys eller andre oppgaver og aktiviteter.

5.2.1. Doktorgrader

Utvalget foreslår at fakultetet fortsatt benytter doktorgrader som grunnlag i den resultatbaserte tildeling, og at det fortsatt skal benyttes et glidende gjennomsnitt over 3 år.

5.2.2. Vitenskapelig publisering

Utvalget foreslår at vitenskapelig publisering fortsatt gir uttelling i budsjettfordelingsmodellen. Som for doktorgrader benyttes det et glidende gjennomsnitt over 3 år.

5.2.3. Eksterne midler

Utvalget mener fakultetet bør innføre EU-midler og NFR-midler i den resultatbaserte komponenten "Forskning og forskerutdanning". Utvalget anbefaler at dette innføres med et glidende gjennomsnitt over 3 år for å unngå for store variasjoner i budsjettildelingene over korte perioder.

5.3. Særskilte kostnader

5.3.1. Dyreavdelinger

Mange av fakultetets forskere er helt avhengig av dyremodeller. Det at Nobelprisen i fysiologi og medisin i 2007 ble gitt til dem som utviklet transgen teknologien, illustrerer hvor viktig forsøksdyr er i dagens medisinske forskning. Dyreavdelingene vurderes av utvalget som nødvendig infrastruktur. I dag har fakultetet ansvar eller delansvar for tre store dyreavdelinger; ved Institutt for medisinske basalfag og fakultetsdivisjonene ved Rikshospitalet og Ullevål Universitetssykehus. Utvalget foreslår en grunnfinansiering fra fakultetet, fordi en fullstendig brukerfinansiering vurderes som urealistisk i dagens situasjon. Samtidig må det også være brukerbetaling. Brukerbetaling bidrar sterkt til at antall dyr holdes på et hensiktsmessig nivå. En utfordring er å finne balansepunktet mellom grunnfinansiering og brukerfinansiering. Utvalget anbefaler at det legges inn grunnfinansiering i form av tekniske stillinger basert på burantall og norm for forhold burantall/teknisk stilling. En annen utfordring er ulikhetene mellom finansiering i de ulike enheter. Institutt for medisinske basalfag har bare UiO-finansiering av dyreavdelingen, mens andre grunneheter i tillegg har sykehusfinansiering. Det må finnes frem til nøkkel for fordeling UiO/sykehus.

5.3.2. Verksted

Fakultetet har i dag ansvar eller delansvar for to verksteder, begge ved Institutt for medisinske basalfag. Det største er Mekanisk verksted. Dette er å betrakte som fellesverksted for Medisin og Odontologi. I tillegg betjener verkstedet Rikshospitalet med finmekanikk. Mye taler for at dette verkstedet blir et sentralverksted i UiO-sammenheng. Det pågår vurdering av tettere samarbeid med MatNat-fakultetet, og i forbindelse med planleggingen av Life-Science bygget i Gaustadbekkdalen er verkstedet lagt inn som felleseenhet.

Ved Institutt for medisinske basalfag er det også et mindre elektronisk verksted som yter uvurderlig bistand til forskerne. Utvalget vurderer også dette verkstedet som nødvendig infrastruktur. Også her vil samordning med andre tilsvarende enheter være aktuelt.

Utvalget mener at det for begge verksteder må gjøres en overordnet vurdering av bemanningens størrelse.

5.4. Midlertidige satsinger

Midlertidige satsinger omfatter i dag først og fremst midler til tematiske områder, samt øremerkede midler fra UiO til Sentre for fremragende forskning, småforsk og startpakker. Hovedhensikten med slike satsinger er å gi insitamenter til fornying og omstilling, samt til å sikre en god start for nytilsatte forskere (startpakker) og nye forskningskonstellasjoner (tematiske forskningsgrupper). Utvalget mener det er viktig at det ved oppstart av midlertidige satsinger presiseres at dette er tidsbegrensede tildelinger med en tidsbegrensning på fra 3 (startpakker) til maksimalt 5 år (tematiske forskningsgrupper).

5.5. Oppsummering av utvalgets forslag under Forskning og forskerutdanning

Utvalgets forslag til elementer i komponenten *Forskning og forskerutdanning* framgår av tabell 6.

Tabell 6. Oppsummering av utvalgets forslag under *Forskning og forskerutdanning*

Tildelingsgrunnlag	Basis	Resultat	Særskilte kostnader	Midlertidige satsinger
Forskning og forskerutdanning	Teknisk assistanse/drift (I form av påslag på årsverk) Rekrutteringsstillinger Vitenskapelig utstyr Forskerlinjen Forskerutdanning	Doktorgrader Vitenskapelig publisering Eksterne midler (NFR, EU)	Dyrestall Verksteder	Tematiske områder SFF Biobank Småforsk Startpakker

6. Særskilte oppgaver/Samfunnsoppdrag

6.1. Basistildelinger

6.1.1. Regionaletiske komiteer

Det har inntil 2007 vært to regionale komiteer for medisinsk forskningsetikk, én for Helseregion Sør og én for Helseregion Øst. På grunn av svært stor arbeidsmengde for de to komiteene, ble det opprettet to nye, samt et sekretariat for disse i 2007. De regionale komiteer for medisinsk forskningsetikk skal veilede og gi råd om forskningsetiske spørsmål og arbeide for å gjøre forskningsetiske prinsipper kjent. Videre kan komiteene på eget initiativ ta opp forskningsetiske problemer til behandling. Dette er en oppgave som er pålagt fakultetet fra departementet og komiteene er gitt særskilte bevilgninger gjennom statsbudsjettet. Bevilgningen til de regionaletiske komiteer økte fra ca 5 mill kroner i 2006 til ca 10 mill kroner i 2007. Fra 2008 er det ytterligere en økning med 2,3 mill kroner.

6.1.2. Rettsmedisinsk institutt

Rettsmedisinsk institutt blir fra 01.05.08 utskilt som egen enhet direkte under Det medisinske fakultet sentralt. Rettsmedisinsk institutt har to hovedvirksomhetsområder, (A) forskning og undervisning og (B) rettsmedisinsk servicevirksomhet for samfunnet. Når det gjelder A, så må dette budsjetteres i henhold til den generelle modellen for undervisning og forskning. Når det gjelder B, så må dette dekkes av oppdragsgivere.

6.1.3. Utenlandsmedisin

For kandidater med medisinsk utdanning fra land utenfor EU, er det krevd godkjenning av utdanningen som faglig jevngod med graden cand.med. før norsk turnustjeneste kan gjennomføres. Vurderingen av utdanningen foretas ved Seksjon for utenlandsmedisin. I regelverket for godkjenning av utenlandsk eksamen som faglig jevngod med graden cand.med. ved UiO, kreves bestått eksamen i nasjonale fag (samfunnsmedisin, rettsmedisin, rettspsykiatri og reseptlære), samt norskeksamen og fagspråkeeksamen for de som ikke har nordisk morsmål.

Denne virksomheten bør finansieres i sin helhet av oppdragsgiver som er Statens autorisasjonskontor, bortsett fra 1,5 årsverk som tidligere er tildelt fra Kunnskapsdepartementet. Utvalget mener denne virksomheten ikke bør inngå i de øvrige komponentene i modellen.

6.2. Resultattildelinger

Utvalget har ingen forslag til hva slike resultattildelinger vil kunne dreie seg om.

6.3. Særskilte kostnader

6.3.1. Bibliotek

Midler fra Universitetsbiblioteket (UB) til bøker og tidsskrifter fordels etter bestemte kriterier, der andel av fakultetsbibliotekets innkjøp av bøker og tidsskrifter som finansieres av instituttene/fakultetet er en viktig parameter. De fakultetsbiblioteker som har en lav andel av innkjøp som finansieres av instituttene/fakultetet får betydelig lavere bevilgning til bøker og tidsskrifter fra UB. Fakultetet overfører derfor et bestemt beløp til UB hvert år. Utvalget mener at denne overføringen er viktig, og foreslår at den videreføres.

6.4. Midlertidige satsinger

6.4.1. Russlandsenteret

Russlandsenteret har samfunnsrelaterte oppgaver med målsetning om å styrke forskningssamarbeidet mellom UiO og forskningsinstitusjoner i Russland. Russlandsenteret har hatt og må fortsatt ha en særskilt finansiering, hvis det skal opprettholdes tilsvarende i dag, da aktivitetene ved senteret verken får uttelling i komponentene *forskningsbasert utdanning* eller *Forskning og forskerutdanning*. Senterets aktivitet og organisering er under vurdering i forbindelse med at Det medisinske fakultet har nedsatt en komité som skal utrede den internasjonalt rettede virksomheten ved fakultetet.

6.5. Oppsummering av utvalgets forslag under Særskilte oppgaver/samfunnsoppdrag

Utvalgets forslag til elementer i komponenten *Særskilte oppgaver/samfunnsoppdrag* framgår av tabell 7.

Tabell 7. Oppsummering av utvalgets forslag under Særskilte oppgaver/samfunnsoppdrag

Tildelingsgrunnlag	Basis	Resultat	Særskilte kostnader	Midlertidige satsinger
Særskilte oppgaver Samfunnsoppdrag	Regionaleitiske komiteer Rettsmedisinsk institutt Utenlandsmedisinere		Bibliotek	Russland-senteret

7. Infrastruktur

Gode administrative tjenester og god infrastruktur er av grunnleggende betydning for kjerneaktivitetene forskning, forskningsbasert utdanning og formidling. Slike tjenester finansieres i dag gjennom rammetildelinger fra universitets- og fakultetsstyret

7.1. Basistildeling

7.1.1 Internhusleie

Som nevnt tidligere i notatet blir fakultet og grunnenhet tildelt nøyaktig det beløp til internhusleie som de må betale inn til Teknisk avdeling. Ordningen synliggjør arealkostnader, men har ingen effektivitetsfremmende virkning, da midler ved frigjorte arealer normalt ikke blir beholdt av enheter som reduserer arealbruken, og kostnader ved økt arealbruk fører bare i enkelte tilfeller til økte kostnader for enheten. UiO vurderer å innføre reell husleie, og utvalget mener det er riktig å avvente denne vurderingen.

7.1.2. Felles administrasjon

Fakultetssekretariatet består av fellesseksjonen og 6 fagspesifikke seksjoner. De fagspesifikke fellesfunksjoner er arkiv, studieseksjonen, personalseksjonen, økonomiseksjonen, seksjon for utenlandsmedisinere og seksjon for doktorgradsutdanning. Ved de fagspesifikke seksjoner bestiller

grunnenhetene tjenester direkte uten å bli belastet kostnadene, da disse i dag finansieres gjennom rammetildelinger.

Utvalget har vurdert ulike prinsipper for finansiering av felles administrasjonen, blant annet fortsatt rammefinansiering, overhead og internprising.

Rammefinansiering

I dags modell benyttes det rammefinansiering av administrasjonene. Når fakultetet foretar budsjettfordelingen, blir det avsatt et gitt beløp som dekker kostnadene. Økning i tildeling blir gjennomført ved argumentasjon for økt tildeling i fordelingsprosessen. Fordeler ved en slik finansiering er at det er enkelt å gjennomføre og at det blir en størrelse på administrasjonen som er ”politisk” bestemt. Ulemper ved denne finansieringen er at den blir statisk, at den ikke nødvendigvis endrer seg ved endrede oppgaver og at den kan gi få insitamenter for rasjonalisering.

Overhead

En annen måte å finansiere administrasjonen på er ved overhead. Dette kan gjøres ved at en bestemt andel av den totale tildeling skal gå til administrasjon. Hvis fakultetet da blir tildelt flere oppgaver, og derigjennom får større tildeling, vil tildeling til administrasjonen øke med den bestemte andelen.

Fordeler med denne ordningen er at tildelingen følger oppgavene. Ulemper ved denne finansieringsmåten er at den kan være ustabil, økte tildelinger betyr ikke alltid økte oppgaver for administrasjonen, samt at reduserte tildelinger ikke automatisk fører til reduserte administrative oppgaver.

Internprising

Ved internprising av administrative oppgaver, kan grunnenhetene ”kjøpe” tjenester av fakultetssekretariatet. Prisene må settes slik at de dekker kostnadene ved administrasjonen. Fordeler er at man kan få et riktigere volum på tjenesten siden den ikke er ”gratis”. Ulemper er at det er vanskelig å prissette riktig, Det er også vanskelig å få til et system hvor etterspørselen er reell, det vil si at grunnenhetene har frihet til å velge hvor de skal kjøpe sine tjenester. Videre er det langt flere som etterspør administrative tjenester fra fakultetssekretariatet enn grunnenhetene, for eksempel UiO sentralt, departement og andre samarbeidspartnere.

På bakgrunn av vurdering av fordeler og ulemper ved de ulike finansieringsmåtene, foreslår utvalget at fellesadministrasjonen fortsatt finansieres gjennom rammetildeling.

7.1.3. Studieadministrasjonen

Selv om utvalget ikke har som mandat å vurdere organiseringen av fakultetets virksomhet, ønsker utvalget å si noe om fakultetets studieadministrasjon. Årsaken til det er at dette har nær sammenheng med finansiering av fellesfunksjoner.

Oppgavene innenfor studieadministrasjon er dels av helt lokal karakter og tilhører dels fakultetsnivået. Studieadministrasjonen for medisinerstudiet ligger dels i fellesfunksjonen og finansieres gjennom felles avsetning, og dels i grunnenhetene og finansieres av disse. Nesten all studieadministrasjon ved BA/MA-programmene finansieres av tildeling til lokalenheten. I dagens modell har enheter med BA/MA-program fått tilført midler til en førstekonsulent per studieprogram. Dette finansierer studieadministrasjonen lokalt. Dette har noen problematiske sider mht forankring av administrasjonen av disse studieprogrammene i fakultetet og i et større studieadministrativt fellesskap, og dermed for kvalitet og effektivitet av de oppgaver som skal

løses. Men i budsjettssammenheng er det selve ulikheten i finansieringen av studieadministrasjonen og spørsmål knyttet til effektiviteten som er problematisk.

Det finnes per i dag ingen oversikt over den samlede studieadministrative bemanning ved fakultetet. Derfor kan en heller ikke vurdere om kapasiteten i forhold til oppgaver i de ulike studieprogram, inklusivt medisinerutdanningen, er noenlunde lik.

Inntil en har hatt en grundig gjennomgang av studieadministrasjonen ved alle studieprogrammene og får sett på oppgaver, kapasiteten samt fordeling mellom sentral og lokal plassering og tilsetning etc, er det ikke mulig å lage en ny finansieringsmodell for studieadministrasjonen.

Utvalget anbefaler at fakultetet snarest setter ned en arbeidsgruppe som ser på studieadministrasjonen samlet ved fakultetet. Mandatet til dette utvalget bør inkludere finansiering av studieadministrasjonen. Før en slik utredning foreligger har ikke budsjettutvalget noe grunnlag for å foreslå endringer i finansiering av studieadministrasjonen.

7.1.4. Lokal administrasjon

Den lokale administrasjonen består av grunnenhetssekretariatene, samt administrativt personale ute på faggruppene. Fakultetet har fire sekretariater, ledet av en kontorsjef, som yter tjenester til flere grunnenheter.

Den lokale administrasjon ble betydelig redusert i forbindelse med omorganiseringen i 2007, hvor personal- og økonomitjenestene ble sentralisert og medarbeiderne samlokalisert. Etter omorganiseringen blir personal og økonomiadministrasjon utført i henholdsvis personal- og økonomiseksjonen. Studieadministrasjon blir delvis utført og finansiert ved den sentrale studieadministrasjonen og delvis i grunnenhetene (knfr. 7.3.1)

I dagens budsjettfordelingsmodell dekkes kostnadene for lokal administrasjon (unntatt studieadministrasjon) innenfor grunnenhetenes egne budsjetttrammer og dimensjoneringen av og kostnadene for den lokale administrasjon er ulik ved grunnenhetene.

Utvalget har diskutert ulike modeller for finansiering av den lokale administrasjon, blant annet om det skulle bevilges en fast sats per årsverk eller per ”undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger”. En slik løsning vil kunne gi en minimumsløsning for dimensjonering av administrasjonen, mens stillinger utover dette minimum må finansieres av øvrig tildeling. Utvalget er imidlertid usikre på hvilke fordeler innføringen av et slikt nytt element i budsjettfordelingsmodellen vil være.

En av fordelene ved innføringen av dette elementet i fordelingsmodellen er at det sikrer finansiering av en viss minimumsløsning for lokal administrasjon. Utvalget mener noe lokal administrasjon er helt nødvendig, selv om administrative tjenester innen personal- og økonomiadministrasjon nå i stor grad utføres i sentrale seksjoner.

Fordelingsmodellen som utvalget foreslår er mindre resultatbasert (blant annet fordi studiepoengproduksjonen ikke lenger benyttes) enn dagens modell (2008). Jo flere elementer innen ”oppgavefinansiering” som legges inn i den, jo mindre resultatbasert (innenfor forskning og forskerutdanning) vil den bli. Selv om utvalget foreslår en modell hvor tildelinger i større grad enn i dag skal følge pålagte oppgaver, må enkelte nødvendige oppgaver fremdeles finansieres gjennom de resultatbaserte inntekter i komponenten forskning og forskerutdanning. Utvalget foreslår derfor

at lokal administrasjon ikke finansieres eksplisitt i fordelingsmodellen, men innenfor den totale budsjettammen til grunnenhetene.

Den eksternt finansierte virksomheten ved grunnenhetene er betydelig, og forvaltningen av denne virksomheten krever mye administrative ressurser. Det er derfor naturlig at en del av behovet for administrative tjenester finansieres gjennom dekningsbidragsinntekter.

7.2. Resultattildeling

Utvalget har ingen konkrete forslag til tildeling på bakgrunn av resultater innenfor infrastruktur innenfor sitt forslag til fordelingsmodell.

7.3. Særskilte kostnader

Slik de administrative støttefunksjoner er organisert, er det ingen særskilte kostnader som dekkes gjennom varige øremerkede midler til infrastruktur.

7.4. Midlertidige satsinger

Det kan være aktuelt å gi midlertidige bevilgninger for å effektivisere administrativt arbeid. Det er viktig å påse at slike midlertidige satsinger blir midlertidige.

7.5. Oppsummering av utvalgets forslag under Infrastruktur

Utvalgets forslag til elementer i komponenten *Infrastruktur* framgår av tabell 8.

Tabell 8. Oppsummering av utvalgets forslag under *Infrastruktur*

Tildelings- grunnlag	Basis	Resultat	Særskilte kostnader	Midlertidige satsinger
Infra- struktur	Internhusleie Felles administrasjon (inkl. all studie- administrasjon) Lokal administrasjon			Innføring av nye administrative system

8. Oppsummering av utvalgets vurderinger og tilrådninger

Utvalget foreslår å innføre en finansieringsmodell som er robust, forutsigbar og transparent og som ivaretar sammenhengen mellom oppgaver og ressurstildeling. Forslaget til ny modell bygger på vurdering av dagens finansieringsmodell, mandatet om å ta spesielt hensyn til Institutt for medisinske basalfags utfordringer i budsjettssammenheng og UiOs innføring av ny finansieringsmodell.

Den foreslåtte modellen er transparent i likhet med dagens modell, i det alle elementene begrunnes i oppgaver, resultater og faglige/politisk bestemte tildelinger. Den foreslått modell har tilnærmet samme struktur som UiOs nye finansieringsmodell med komponentene *Forskningsbasert utdanning*, *Forskning og Forskningsutdanning*, *Særskilte oppgaver/ Samfunnsoppdrag* og *Infrastruktur*. Under hver komponent legges det gjennomgående inn følgende fire elementer; *Basis*, *Resultater*, *Særskilte kostnader* og *Midlertidige satsinger*.

Modellen som foreslås gir forutsigbarhet i budsjettildelingen da tildelingen primært er knyttet til vedtatte undervisningsoppgaver innen hver grunnenhet.

Forskningsbasert utdanning

I komponenten forskningsbasert utdanning foreslås en modell som har en mer entydig sammenheng mellom oppgaver og ressurstildeling enn dagens modell. Modellen bygger på prinsippet om at forskningsbasert utdanning bestemmer grunnenhetens basisbevilgning. Ved å knytte tildelingen direkte til undervisningsoppgaver vil fakultetet sikre et finansielt grunnlag for de pålagte oppgaver. Dette krever at fakultetet har vedtatt undervisningsmengde/intensitet i de ulike studieprogram og at det finnes normer for omregning av de ulike undervisnings, veilednings- og eksamensformer til faktiske arbeidstimer. Sammen vil dette gi antall årsverk som grunnenheten trenger for å gjennomføre sin undervisning. Utvalget foreslår at en grunnhets årsverksbehov finansieres etter et visst lønnsnivå.

Fakultetets ressursbruk i studieprogrammene ble kartlagt i tilknytning til utvalgets arbeid. Denne kartleggingen viste at det er nødvendig å ha et bedre grunnlag før pålagte oppgaver kan brukes som grunnlag for basistildeling. Utvalget ber fakultetet gjennomgå undervisningsmengde og normer for omregning til faktiske arbeidstimer.

Utvalget foreslår å videreføre et element for særskilte kostnader i undervisningen for oppgaver som ikke er timeplanfestet.

Forskning og forskerutdanning

Utvalget foreslår å gi et påslag på de nødvendige årsverk som skal til for å gjennomføre den forskningsbasert utdanning. Dette påslaget skal dekke teknisk assistanse og driftsmidler. Dette påslaget foreslår utvalget å ha som to grupper, avhengig av hvor mye laboratorieforskning en grunnenhet har. Denne andelen er definert ut fra undervisningsfagene. Dette blir basisbevilgningen innen forskningskomponenten. Andre elementer er stipendiatstillinger, vitenskapelig utstyr, forskerlinjen og forskerutdanningen. Et nytt prinsipp som utvalget foreslår er at alle grunneheter til enhver tid bør ha minst en universitetsstipendiatstilling for å sikre rekruttering innen sine fagområder.

Utvalget foreslår en videreføring av dagens resultatbaserte tildelinger knyttet til publikasjoner og doktorgrader. I tillegg anbefaler utvalgte at resultatelementet utvides til også å gjelde oppnådde midler fra NFR og EU (som UiO sentralt).

Utvalget anbefaler at særskilte kostnader innenfor forskning videreføres. Det samme gjelder midlertidige satsinger.

Særskilte oppgaver/samfunnsoppdrag

Utvalget ønsker å tydeliggjøre aktiviteter ved fakultetet som ikke kan betegnes som primæroppgavene forskningsbasert utdanning og forskning. Disse oppgavene kan ikke finansieres innenfor den foreslåtte modellen.

Infrastruktur

Utvalget foreslår å videreføre dagens ordning, men anbefaler at fakultetet ser nærmere på organisering av studieadministrasjonen. Det er mulig at denne komponenten må gjennomgås på nytt når UiOs nye fordelingsmodell har funnet sin endelige form på dette punktet.

Avslutning

Utvalget ønsker at den foreslåtte modellen blir et hjelpemiddel for fakultetet i strategiske valg og prioriteringer ved at det skal følge finansiering til grunnenhetene for pålagte undervisnings- og forskningsoppgaver.

Utvalget har i sitt arbeid tatt for seg prinsipielle forhold ved finansieringsmodellen uten å ta stilling til konkrete fordelingssatser. Det er heller ikke foretatt modellsimuleringer. Det vil kunne være behov for justeringer av modellen hvis tildelingen til forskningsbasert utdanning tar så mye av budsjettet at det ikke er rom for resultatbasert finansiering. Det vil og kunne bli behov for overgangsordninger dersom noen grunnenheter får vesentlige nedskjæringer slik at de ikke kan finansiere dagens antall stillinger.

Vedlegg:

Opplegg for å anslå timer undervisning i *laboratoriefag* og *ikke laboratoriefag* i de enkelte grunnenheter.